

GEMEENTERAAD

**Zitting van
Schriftelijke vraag**

Schriftelijke vraag van raadslid Chris Wauman: controle bouwprojecten

Indiener(s)

Chris Wauman (PVDA);

Gericht aan

Carl Hanssens;

Bondige toelichting

Beste Schepen,

Naar aanleiding van de mensenhandel op de werf van Borealis en de vorig jaar ingestorte school in Antwerpen wens ik u graag enkele vragen te stellen gezien er 3 hele grote bouwprojecten staan gepland op ons grondgebied in opdracht van het stadsbestuur de komende jaren:

1. Op 3 december 2018 verbond het schepencollege zich ertoe het "Charter tegen Sociale Dumping" na te leven. Kan u ons de laatste versie bezorgen die aan elk bestek wordt toegevoegd?
2. Graag volgende 4 vragen apart beantwoorden voor elk van de 3 grote projecten:
 - de heraanleg van de grote markt
 - de heraanleg Heymanplein + bouw nieuwe bibliotheek
 - de bouw van het nieuwe zwembad

I. Kan u bevestigen dat het charter expliciet werd toegevoegd aan het bestek? Zo ja, kan u ons het ondertekende contracten bezorgen waarin de gekozen projectontwikkelaar hiermee uitdrukkelijk akkoord gaat?

II. Wie zal de eindverantwoordelijkheid op zich nemen voor de werf: de stad Sint-Niklaas of de projectontwikkelaar? Wie is de hoofdaannemer?

III. Zullen jullie zelf vanuit de stad actief controleren of het charter correct wordt opgevolgd en de sociale rechten gerespecteerd? Met andere woorden actief controleren dat er geen mensenhandel plaatsvindt, geen schijnzelfstandigen worden ingezet, er een complete aanwezigheidslijst is, ten alle tijden een totaaloverzicht hebben van alle aanwezigen/actieve onderaannemers en het statuut van hun personeel, ... Zo ja, hoe frequent zullen de controles doorgaan? Welke procedure is voorzien bij overtredingen?

IV. Zullen jullie zelf vanuit de stad actief de veiligheid controleren op de werven? Welke procedure is voorzien bij overtredingen?

Bij voorbaat dank

Mvg

Chris Wauman

Linda Boon
overheidsopdrachten en administratie
03 778 35 71
linda.boon@sint-niklaas.be

Chris Wauman, raadslid
Dokter Van Raemdonckstraat 13
9100 Sint-Niklaas

26-08-2022

uw kenmerk

ons kenmerk
OVA/-/-/0369

bijlagen
antwoord

Schriftelijke vraag controle bouwprojecten

Geacht raadslid

Op 28 juli 2022 ontvingen wij van u een schriftelijke vraag met onderwerp 'controle bouwprojecten'.

In bijlage vindt u een document met de antwoorden op uw vraag.

Hoogachtend

Namens het college van burgemeester en schepenen:

In opdracht:

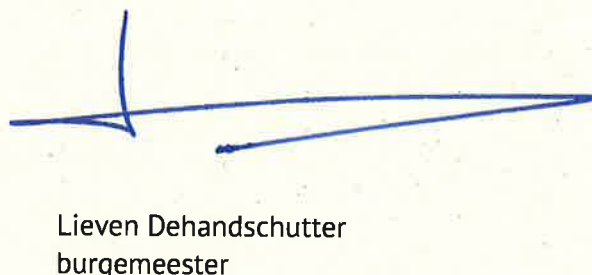
voor de algemeen directeur

Tarik Van Ballaer
algemeen directeur wnd.

Carl Hanssens
schepen

Lieven Dehandschutter
burgemeester

Schriftelijke vraag van raadslid Chris Wauman: controle bouwprojecten

1. Op 3 december 2018 verbond het schepencollege zich ertoe het "Charter tegen Sociale Dumping" na te leven. Kan u ons de laatste versie bezorgen die aan elk bestek wordt toegevoegd?

Volgende clause is opgenomen in de bestekken/offerteformulier voor werken die door de stad zijn opgemaakt:

"Ik verklaar/Wij verklaren op eer dat wij ons engageren om, gedurende de volledige uitvoering van de opdracht, de 8 basisconventies van de Internationale Arbeidsorganisatie te respecteren, en in het bijzonder:

1° het verbod op dwangarbeid (verdrag nr. 29 betreffende de gedwongen of verplichte arbeid, 1930 en verdrag nr. 105 betreffende de afschaffing van de gedwongen arbeid, 1957)

2° het recht op vakbondsvrijheid (verdrag nr. 87 betreffende de vrijheid tot het oprichten van vakverenigingen en bescherming van het vakverenigingsrecht, 1948)

3° het recht van organisatie en collectief overleg (verdrag nr. 98 betreffende het recht van organisatie en collectief overleg, 1949)

4° het verbod op discriminatie inzake tewerkstelling en verloning (verdrag nr. 100 betreffende de gelijke verloning, 1951 en verdrag nr. 111 betreffende discriminatie (beroep en beroepsuitoefening), 1958)

5° de minimumleeftijd voor kinderarbeid (verdrag nr. 138 betreffende de minimumleeftijd, 1973), alsook het verbod op de ergste vormen van kinderarbeid (verdrag nr. 182 over de ergste vormen van kinderarbeid, 1999)

Het niet respecteren van dit engagement wordt op basis van artikel 44, § 1, 1° van het koninklijk besluit van 14 januari 2013 beschouwd als het niet uitvoeren van de opdracht volgens de voorschriften bepaald in de opdrachtdocumenten, wat aanleiding zal geven tot het in gebreke stellen van de opdrachtnemer, en kan, op basis van artikel 47, § 2, 1° van het koninklijk besluit van 14 januari 2013 aanleiding geven tot de toepassing van ambtshalve maatregelen, meer bepaald het eenzijdig verbreken van de opdracht."

2. Graag voor elk van de drie grote projecten volgende vier vragen apart beantwoorden:

2.1. de heraanleg van de Grote Markt

2.1.1 Kan u bevestigen dat het charter expliciet werd toegevoegd aan het bestek? Zo ja, kan u ons het ondertekende contract bezorgen waarin de gekozen projectontwikkelaar hiermee uitdrukkelijk akkoord gaat?

Aan het studiebureau werd gevraagd om de nodige clause in verband met sociale dumping en het charter op te nemen.

2.1.2 Wie zal de eindverantwoordelijkheid op zich nemen voor de werf: de stad Sint-Niklaas of de projectontwikkelaar? Wie is de hoofdaannemer?

De hoofdaannemer.

Deze is nog niet gekend aangezien de plaatsingsprocedure nog dient opgestart te worden.

2.1.3 Zullen jullie zelf vanuit de stad actief controleren of het charter correct wordt opgevolgd en de sociale rechten gerespecteerd? Met andere woorden actief controleren dat er geen mensenhandel plaatsvindt, geen schijnzelfstandigen worden ingezet, er een complete aanwezigheidslijst is, ten alle tijden een totaaloverzicht hebben van alle aanwezigen/actieve onderaannemers en het statuut van hun personeel, ... Zo ja, hoe frequent zullen de controles doorgaan? Welke procedure is voorzien bij overtredingen?

De taak van de stad bestaat er in toe te zien op de naleving van het contract (inclusief de sociale verplichtingen), desnoods middels ambtshalve maatregelen.

2.1.4 Zullen jullie zelf vanuit de stad actief de veiligheid controleren op de werven? Welke procedure is voorzien bij overtredingen?

Dit is de wettelijke taak van de veiligheidscoördinator die op een onafhankelijke manier de werken opvolgt

2.2. de heraanleg Heymanplein + bouw nieuwe bibliotheek

2.2.1 Kan u bevestigen dat het charter expliciet werd toegevoegd aan het bestek? Zo ja, kan u ons het ondertekende contract bezorgen waarin de gekozen projectontwikkelaar hiermee uitdrukkelijk akkoord gaat?

De plaatsingsprocedure is lopende. Het betreft een Europese mededingingsprocedure met onderhandeling.

De bouw van de bibliotheek en huis van het kind zal via een Design and Build formule aan een projectontwikkelaar worden toegewezen.

In het bestek is voorzien dat de projectontwikkelaar de contractant van de stad is en als eindverantwoordelijke optreedt voor het bouwproject.

De projectontwikkelaar zal op zijn beurt een aannemingsovereenkomst afsluiten met een erkende aannemer klasse 8.

In het kader van de plaatsingsprocedure worden tal van concrete maatregelen genomen ten einde sociale dumping te voorkomen, zoals bedoeld in het charter.

1) (cfr Selectieleidraad) Zowel de projectontwikkelaar, de aannemer, de architect alsook alle onderaannemers moeten steeds in orde te zijn met de geldende wettelijke sociale bepalingen. Zij dienen concreet het UEA document te tekenen waarin zij verklaren niet te verkeren in een wettelijke uitsluitingsgrond, waartoe ook het in orde zijn met de sociale wetgeving behoort.

Meer bepaald werden inzake de sociale aspecten de volgende uitsluitingsgronden voorzien:

6° kinderarbeid en andere vormen van mensenhandel als bedoeld in artikel 433quinquies van het Strafwetboek of in de zin van artikel 2 van Richtlijn 2011/36/EU van het Europees Parlement en de Raad van 5 april 2011 inzake de voorkoming en bestrijding van mensenhandel en de bescherming van slachtoffers daarvan, en ter vervanging van Kaderbesluit 2002/629/JBZ van de Raad;

7° het tewerkstellen van illegaal verblijvende onderdanen van derde landen in de zin van artikel 35/7 van de wet van 12 april 1965 betreffende de bescherming van het loon der werknemers of in de zin van de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van vreemde arbeiders.

Met het oog op de toepassing van deze paragraaf kan de Opdrachtgever, indien zij twijfels heeft over de persoonlijke situatie van een Kandidaat, de bevoegde binnenlandse of buitenlandse autoriteiten verzoeken om de inlichtingen die ze ter zake nodig acht.

Zelfs bij afwezigheid van een in kracht van gewijsde gegane veroordeling, sluit de Opdrachtgever de Kandidaat die als werkgever illegaal verblijvende onderdanen van derde landen heeft tewerkgesteld uit, van zodra deze inbreuk is vastgesteld door een administratieve of rechterlijke

beslissing, met inbegrip van een in uitvoering van artikel 49/2 van het Sociaal Strafwetboek opgestelde schriftelijke kennisgeving.

Tevens sluit de Opdrachtgever conform artikel 68 Overheidsopdrachtenwet een Kandidaat van deelname aan de Plaatsingsprocedure uit, in welk stadium van de Plaatsingsprocedure ook, wanneer de Kandidaat niet blijkt te voldoen aan zijn verplichtingen tot betaling van belastingen enerzijds of sociale zekerheidsbijdragen anderzijds tenzij: 1) het bedrag de drempel van 3.000 euro niet overschrijdt of de Kandidaat voor schuld uitstel van betaling heeft verkregen en de afbetalingen daarvan strikt in acht neemt (artikel 62 K.B. Plaatsing 18 april 2017) of 2) de Kandidaat een schuldvordering heeft t.o.v. de Opdrachtgever die gelijk is of 3) de Kandidaat zijn situatie heeft geregulariseerd binnen vijf (5) werkdagen na kennisgeving door de Opdrachtgever. De Opdrachtgever zal dit verifiëren via de Telemarc-toepassing. Wanneer de verificatie niet toelaat om te weten of de Kandidaat zijn sociale zekerheidsbijdragen heeft betaald, verzoekt de Opdrachtgever deze laatste een recent attest voor te leggen waaruit blijkt dat hij aan deze verplichtingen voldoet.

2) (Bestek) De offerteprijzen maken meermaals het voorwerp uit van grondige evaluatie en onderzoek zodat de werken of diensten zullen worden uitgevoerd overeenkomstig de geldende Belgische voorschriften tegen marktconforme prijzen. Niet marktconforme prijzen zouden kunnen wijzen op sociale dumping. Deze worden aldus vroegtijdig gedetecteerd.

3) Het aantal onderaannemers is krachtens het bestek en de overeenkomst absoluut beperkt tot twee niveaus. Ook de onderaannemers mogen niet verkeren in een wettelijke uitsluitingsgrond. Zij moeten dus oa steeds in orde zijn met hun fiscale en sociale verplichtingen en mogen niet strafrechtelijk veroordeeld zijn, bvb voor inbreuken tegen milieu en of sociale dumping. Door de keten van onderaannemers te beperken is er een duidelijk zicht op de actieve onderaannemers en zijn dit ook per definitie grotere ondernemingen.

2.2.2 Wie zal de eindverantwoordelijkheid op zich nemen voor de werf: de stad Sint-Niklaas of de projectontwikkelaar? Wie is de hoofdaannemer?

Dit is de verantwoordelijkheid van de projectontwikkelaar die optreedt als bouwheer.

Gezien de procedure nog lopende is, is de identiteit van de projectontwikkelaar en aannemers nog niet gekend.

2.2.3 Zullen jullie zelf vanuit de stad actief controleren of het charter correct wordt opgevolgd en de sociale rechten gerespecteerd? Met andere woorden actief controleren dat er geen mensenhandel plaatsvindt, geen schijnzelfstandigen worden ingezet, er een complete aanwezigheidslijst is, ten alle tijden een totaaloverzicht hebben van alle aanwezigen/actieve onderaannemers en het statuut van hun personeel, ... Zo ja, hoe frequent zullen de controles doorgaan? Welke procedure is voorzien bij overtredingen?

Gezien de projectontwikkelaar niet dezelfde partij is als de aannemer, is de actieve controle op de aannemers een taak van de projectontwikkelaar.

Er is wel een stuurgroep waarin zowel de projectontwikkelaar als de stad zullen evenwaardig vertegenwoordigd zullen zijn.

Deze stuurgroep zal alle facetten van het bouwproces mee opvolgen en ook actief kennis nemen van de voortgang van de werken in uitvoering en eventuele calamiteiten in het kader daarvan.

De stad kan inbreuken tegen de wettelijke sociale voorschriften beteugelen via de mechanismen voorzien in de wetgeving overheidsopdrachten (meer bepaald in het KB uitvoering in de regeling inzake de ambtshalve maatregelen).

2.2.4 Zullen jullie zelf vanuit de stad actief de veiligheid controleren op de werven? Welke procedure is voorzien bij overtredingen?

Dit is de wettelijke taak van de veiligheidscoördinator die op een onafhankelijke manier de werken opvolgt. Mogelijke inbreuken worden gemeld bij de projectontwikkelaar.

De stad kan inbreuken tegen de wettelijke veiligheidsvoorschriften beteugelen via de mechanismen voorzien in de wetgeving overheidsopdrachten (meer bepaald in het KB uitvoering in de regeling inzake de ambtshalve maatregelen).

2.3. De bouw van het nieuwe zwembad

2.3.1 Kan u bevestigen dat het charter expliciet werd toegevoegd aan het bestek? Zo ja, kan u ons het ondertekende contract bezorgen waarin de gekozen projectontwikkelaar hiermee uitdrukkelijk akkoord gaat?

De bouw van het zwembad werd via een DBFMO-formule toegewezen aan Sportoase.

Het zwembad wordt via een Design and Build formule uitgevoerd.

De contractant van de stad is daarbij de exploitant Sportoase die als eindverantwoordelijke optreedt voor het bouwproject.

Sportoase zal op zijn beurt een aannemingsovereenkomst afsluiten met een erkende aannemer klasse 8, met name Van Roey uit Rijkevorsel.

In het kader van de plaatsingsprocedure worden tal van concrete maatregelen genomen ten einde sociale dumping te voorkomen zoals bedoeld in het charter.

1) (cfr Selectieleidraad) Zowel de exploitant, de aannemer, de architect alsook alle onderaannemers moeten steeds in orde te zijn met de geldende wettelijke sociale bepalingen. Zij dienden concreet het UEA document te tekenen waarin zij verklaren niet te verkeren in een wettelijke uitsluitingsgrond, waartoe ook het in orde zijn met de sociale wetgeving behoort.

Meer bepaald werden inzake de sociale aspecten de volgende uitsluitingsgronden voorzien:

6° kinderarbeid en andere vormen van mensenhandel als bedoeld in artikel 433quinquies van het Strafwetboek of in de zin van artikel 2 van Richtlijn 2011/36/EU van het Europees Parlement en de Raad van 5 april 2011 inzake de voorkoming en bestrijding van mensenhandel en de bescherming van slachtoffers daarvan, en ter vervanging van Kaderbesluit 2002/629/JBZ van de Raad;

7° het tewerkstellen van illegaal verblijvende onderdanen van derde landen in de zin van artikel 35/7 van de wet van 12 april 1965 betreffende de bescherming van het loon der werknemers of in de zin van de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van vreemde arbeiders.

Met het oog op de toepassing van deze paragraaf kan de Opdrachtgever, indien zij twijfels heeft over de persoonlijke situatie van een Kandidaat, de bevoegde binnenlandse of buitenlandse autoriteiten verzoeken om de inlichtingen die ze ter zake nodig acht.

Zelfs bij afwezigheid van een in kracht van gewijsde gegane veroordeling, sluit de Opdrachtgever de Kandidaat die als werkgever illegaal verblijvende onderdanen van derde landen heeft tewerkgesteld uit, van zodra deze inbreuk is vastgesteld door een administratieve of rechterlijke beslissing, met inbegrip van een in uitvoering van artikel 49/2 van het Sociaal Strafwetboek opgestelde schriftelijke kennisgeving.

Tevens sluit de Opdrachtgever conform artikel 68 Overheidsopdrachtenwet een Kandidaat van deelname aan de Plaatsingsprocedure uit, in welk stadium van de Plaatsingsprocedure ook, wanneer de Kandidaat niet blijkt te voldoen aan zijn verplichtingen tot betaling van belastingen enerzijds of sociale zekerheidsbijdragen anderzijds tenzij: 1) het bedrag de drempel van 3.000 euro niet overschrijdt of de Kandidaat voor schuld uitstel van betaling heeft verkregen en de afbetalingen daarvan strikt in acht neemt (artikel 62 K.B. Plaatsing 18 april 2017) of 2) de Kandidaat een schuldvordering heeft t.o.v. de Opdrachtgever die gelijk is of 3) de Kandidaat zijn situatie heeft geregulariseerd binnen vijf (5) werkdagen na kennisgeving door de Opdrachtgever. De Opdrachtgever zal dit verifiëren via de Telemarc-toepassing. Wanneer de verificatie niet toelaat om te weten of de Kandidaat zijn sociale zekerheidsbijdragen heeft betaald, verzoekt de Opdrachtgever deze laatste een recent attest voor te leggen waaruit blijkt dat hij aan deze verplichtingen voldoet.

De Opdrachtgever kan om dwingende redenen van algemeen belang afwijken van de in deze paragraaf bedoelde verplichting.

Het niet verkeren in de uitsluitingsgronden blijft in elke fase van het project een absolute voorwaarde, dus ook in de bouw- en in de exploitatiefase.

2) (Bestek) De offerteprijzen maakten meermaals het voorwerp uit van grondige evaluatie en onderzoek zodat de werken of diensten zullen worden uitgevoerd overeenkomstig de geldende Belgische voorschriften tegen marktconforme prijzen. In de offerte van de opdrachtnemer werden geen onaanvaardbare prijzen vastgesteld.

3) Het aantal onderaannemers is krachtens het bestek en de overeenkomst absoluut beperkt tot twee niveaus. Ook de onderaannemers mogen niet verkeren in een wettelijke uitsluitingsgrond. Zij moeten dus oa steeds in orde zijn met hun fiscale en sociale verplichtingen en mogen niet strafrechtelijk veroordeeld zijn, bvb voor inbreuken tegen milieu en of sociale dumping. Door de keten van onderaannemers te beperken is er een duidelijk zicht op de actieve onderaannemers en zijn dit ook per definitie grotere ondernemingen.

2.3.2 Wie zal de eindverantwoordelijkheid op zich nemen voor de werf: de stad Sint-Niklaas of de projectontwikkelaar? Wie is de hoofdaannemer?

Dit is de verantwoordelijkheid van de opdrachtnemer Sportoase. De hoofdaannemer is Van Roey uit Rijkevorsel.

2.3.3 Zullen jullie zelf vanuit de stad actief controleren of het charter correct wordt opgevolgd en de sociale rechten gerespecteerd? Met andere woorden actief controleren dat er geen mensenhandel plaatsvindt, geen schijnzelfstandigen worden ingezet, er een complete aanwezigheidslijst is, ten alle tijden een totaaloverzicht hebben van alle aanwezigen/actieve onderaannemers en het statuut van hun personeel, ... Zo ja, hoe frequent zullen de controles doorgaan? Welke procedure is voorzien bij overtredingen?

...

Gezien de projectontwikkelaar niet dezelfde partij is als de aannemer, is de actieve controle op de aannemers een taak van de projectontwikkelaar.

Er is wel een stuurgroep waarin zowel de projectontwikkelaar als de stad zullen evenwaardig vertegenwoordigd zullen zijn.

Deze stuurgroep zal alle facetten van het bouwproces mee opvolgen en ook actief kennis nemen van de voortgang van de werken in uitvoering en eventuele calamiteiten in het kader daarvan.

De stad kan inbreuken tegen de wettelijke sociale voorschriften beteugelen via de mechanismen voorzien in de wetgeving overheidsopdrachten (meer bepaald in het KB uitvoering in de regeling inzake de ambtshalve maatregelen).

2.3.4 Zullen jullie zelf vanuit de stad actief de veiligheid controleren op de werven? Welke procedure is voorzien bij overtredingen?

Dit is de wettelijke taak van de veiligheidscoördinator die op een onafhankelijke manier de werken opvolgt. Mogelijke inbreuken worden gemeld bij de projectontwikkelaar.

De stad kan inbreuken tegen de wettelijke veiligheidsvoorschriften beteugelen via de mechanismen voorzien in de wetgeving overheidsopdrachten (meer bepaald in het KB uitvoering in de regeling inzake de ambtshalve maatregelen).